

ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Чернухіна В.О., гр. Б-39ск

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. О.В. Топоркова
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Аналіз бухгалтерської категорії «дебіторська заборгованість» спрямований на формування теоретичних положень, які можуть бути використані бухгалтерською наукою в практичній площині керування фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання.

Дебіторська заборгованість – це вимога (право) на отримання фінансових та майнових ресурсів, які підлягають поверненню в майбутньому від юридичних та фізичних осіб, що заборгували підприємству в результаті минулих подій та на основі укладених договорів.

У П(С)БО 10 дебіторська заборгованість трактується як сума заборгованості дебіторів підприємству на визначену дату (п. 4 П(С)БО 10). До «дебіторів» П(С)БО 10 відносить юридичних і фізичних осіб, що у результаті минулих подій заборгували підприємству визначені суми коштів, їхніх еквівалентів чи інших активів. Це визначення погодиться з міжнародним поняттям дебіторської заборгованості як економічної категорії: «під дебіторською заборгованістю (receivables – амер., debt, debtors – англ.) розуміються зобов'язання чи покуців інших контрагентів бізнесу перед компанією». При цьому необхідно помітити трохи інше формулювання дебіторської заборгованості в джерелах, що висвітлює проблеми обліку й аналізу в США, що найбільше ґрунтовно викладена Вінсентом Дж. Лав: «Дебіторська заборгованість чи рахунки до одержання – це суми, що мають бути одержані за вже продані товари чи надані послуги». Отже, авторами поняття дебіторської заборгованості чи дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи і послуги (в американській практиці – комерційної дебіторської заборгованості) розглядаються як ідентичні. Тракткування дебіторської заборгованості, запропоноване в П(С)БУ 10, найбільш економічно обґрунтоване, відповідає міжнародним вимогам обліку і є оптимальним при розробці проблем обліку. Дебіторська заборгованість розглядається також як кошти, вилучені у підприємства, або які певний термін знаходяться у інших осіб. Таке тракткування дебіторської заборгованості ставить проблему відображення в обліку коштів, які фактично перебувають у розпорядженні іншої особи. Виникає сумнів щодо правильності диференціації видів дебіторської заборгованості та назв бухгалтерських рахунків, де вона відображається.